

fælde, hvor gerningsmanden er dansk statsborger. I sådanne tilfælde kan straffemyndigheden dog betinges af, at adfærden også er strafbar i det land, hvor den fandt sted. Artikel 4, stk. 2, giver mulighed for at tage forbehold over for pligten til at fastsætte straffemyndighed i tilfælde, hvor denne bygger på, at gerningsmanden er statsborger i den pågældende medlemsstat. Denne adgang til at tage forbehold er dog uden praktisk betydning for Danmarks vedkommende, idet bestemmelsen i artikel 5 stiller krav om straffemyndighed, hvis man ikke udleverer egne statsborgere.

Artikel 5 indeholder regler om udlevering og retsforfølgning.

Artikel 5, stk. 1 og 2, medfører pligt til at sikre, at medlemsstaterne kan strafforfølge egne statsborgere for forhold begået i udlandet, når udlevering til en anden medlemsstat er afskåret som følge af et nationalt forbud mod at udlevere egne statsborgere. Hensigten med bestemmelsen er at undgå, at f.eks. en dansk statsborger, der er under mistanke for at have begået svig med fællesskabsmidler i udlandet, kan gå fri for ansvar som følge af, at udleveringslovens § 2 afskærer fra at udlevere danske statsborgere.

Artikel 5, stk. 3, udelukker, at en medlemsstat kan nægte at udlevere med henvisning til, at det drejer sig om en overtrædelse af afgifts- eller toldlovgivningen. Bestemmelsen retter sig mod lande, der i modsætning til Danmark ikke har tiltrådt den anden tillægsprotokol af 17. marts 1978 til den europæiske udleveringskonvention, jf. herved bekendtgørelse nr. 108 af 11. november 1986. Denne tillægsprotokol indeholder i artikel 2 et lignende forbud mod at nægte udlevering for fiskale forbrydelser.

Efter artikel 5, stk. 4, skal udtrykket »en medlemsstats egne statsborgere« fortolkes i overensstemmelse med medlemsstaternes eventuelle erklæring i henhold til artikel 6, stk. 1, litra b, i den europæiske udleveringskonvention og i overensstemmelse med stk. 1, litra c, i den nævnte artikel. Det indebærer for Danmarks vedkommende, at »egne statsborgere« omfatter personer, der har indfødsret eller fast bopæl i Danmark, Finland, Island, Norge eller Sverige.

Imidlertid har Danmark, Finland og Sverige ved undertegnelsen den 27. september 1996 af EU-udleveringskonventionen, som er gennemført i dansk ret ved lov nr. 417 af 10. juni 1997, afgivet en erklæring, hvori disse lande bekræfter, at de ikke vil påberåbe sig de erklæringer, de har fremsat i medfør af artikel 6, stk. 1, i den europæiske udleveringskonvention som grundelse for at nægte at udlevere personer fra ikke-nordiske stater, som er bosat i disse lande.

Den nævnte erklæring indebærer, at Danmark ikke længere ved udlevering til en medlemsstat i Den Europæiske Union kan opretholde den folkeretlige adgang til at nægte udlevering af sådanne personer, som består efter den erklæring om begrebet »statsborger«, der blev afgivet ved Danmarks ratifikation af den europæiske udleveringskonvention. Personer fra ikke-nordiske stater kan derfor ikke efter EU-udleveringskonventionen nægtes udleveret fra Danmark til en medlemsstat i den Europæiske Union med henvisning til, at den pågældende har bopæl i Danmark, Finland eller Sverige.

Artikel 6 fastsætter en forpligtelse for medlemsstaterne til i tilfælde af grænseoverskridende kriminalitet at samarbejde effektivt om efterforskning, retsforfølgning og straffuldbydelse, f.eks. ved gensidig retshjælp, udlevering, overførsel af retsforfølgning eller fuldbydelse af straffedomme afsagt i en anden medlemsstat.

Artikel 7 fastsætter regler om forbud mod dobbelt strafforfølgning (ne bis in idem).

Artikel 7, stk. 1, afskærer fra at retsforfølge en person, over for hvem der er afsagt en straffedom i en medlemsstat, for den samme handling, såfremt sanktionen, hvis den pågældende blev domfældt, er fuldbyrdet, er under fuldbydelse eller ikke længere kan fuldbyrdes efter domslandets regler.

Artikel 7, stk. 2, giver mulighed for at tage forbehold, således at forbudet mod dobbelt strafforfølgning i stk. 1 ikke skal være gældende i følgende tilfælde:

(a) Såfremt de handlinger, med hensyn til hvilken dommen blev afsagt i den anden stat, helt eller delvis er foretaget på medlemsstatens eget område. Denne undtagelse gælder dog ikke, såfremt handlingen delvis er foretaget på den medlemsstats område, hvor dommen blev afsagt.

(b) Såfremt de handlinger, med hensyn til hvilken dommen blev afsagt i den anden stat, krænker medlemsstatens sikkerhed eller andre lige så væsentlige interesser.

(c) Såfremt de handlinger, med hensyn til hvilken dommen blev afsagt i den anden stat, blev begået af en ansat i medlemsstaten i strid med dennes embedspligter.

Efter artikel 7, stk. 3, kan en medlemsstat dog ikke fravige forbudet mod dobbelt strafforfølgning, selv om forholdet er omfattet af de ovennævnte undtagelser, hvis den pågældende medlemsstat med hensyn til den samme handling selv har anmodet den anden medlemsstat om at foretage strafforfølgning mod den pågældende eller selv har udleveret den pågældende.